ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.7.2008
COM(2008) 427 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την πρώτη αξιολόγηση της πρωτοβουλίας Europass

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ 3
1. Εισαγωγή 4
2. Ιστορικό της εξωτερικής αξιολόγησης 4
3. Εξωτερική αξιολόγηση 5
3.1. Οι όροι της αξιολόγησης 5
3.2. Μεθοδολογία 5
3.3. Τα πορίσματα της αξιολόγησης 6
3.3.1. Καταλληλότητα, συνέπεια και συνεκτικότητα 6
3.3.2. Αποτελεσματικότητα 6
3.3.3. Αποτελεσματικότητα 8
4. Περίληψη των κύριων συστάσεων 8
5. Συμπεράσματα της Επιτροπης για τις περαιτέρω ενέργειες 9
5.1. Πλεονεκτήματα και αδυναμίες 9
5.2. Περαιτέρω ενέργειες 10

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την πρώτη αξιολόγηση της πρωτοβουλίας Europass

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έκθεση βασίζεται σε εξωτερική αξιολόγηση. Παρουσιάζει τα κύρια πορίσματα και τις συστάσεις του αξιολογητή καθώς και τα συμπεράσματα και τις περαιτέρω ενέργειες της Επιτροπής.

Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρωτοβουλία Europass επιτυγχάνει τους στόχους της ως μέσο που ευνοεί την κινητικότητα των πολιτών και είναι σημαντική για τις ανάγκες τους, διευκολύνει την κατανόηση των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων τους και τα καθιστά πιο αποδεκτά στα μαθησιακά πλαίσια και στην αγορά εργασίας. Η εφαρμογή του Europass επιτυγχάνει καλή σχέση κόστους - αποτελεσματικότητας. Τα μέσα εφαρμογής με καλή σχέση κόστους - αποτελεσματικότητας – το δίκτυο Εθνικών Κέντρων Europass (ΕΚΕ) και η διαδικτυακή πύλη την οποία διαχειρίζεται το Cedefop[1] – εκτιμώνται από τα ενδιαφερόμενα μέρη και ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό τους χρήστες, όπως επιβεβαιώνεται σαφώς από ειδική έρευνα.

Αυτό αποδεικνύεται από τον αυξανόμενο αριθμό επισκεπτών στη διαδικτυακή πύλη Europass (κατά μέσο όρο 12.000 επισκέψεις ημερησίως το 2007) και των ενεργών χρηστών των υπηρεσιών της, δεδομένου ότι από το Σεπτέμβριο του 2007 δημιουργήθηκαν 2 εκατομ. *βιογραφικά σημειώματα Europass*. Ωστόσο, η αξιολόγηση τονίζει ότι τα άτομα με λίγα προσόντα αποτελούν μικρό ποσοστό αυτού του μεγάλου αριθμού χρηστών. Επίσης, ορισμένα από τα εργαλεία Europass είχαν μικρότερη επιτυχία. Η χρήση του εγγράφου *κινητικότητα Europass* αυξάνεται, αλλά παραμένει πολύ μικρότερη από τις δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει, ενώ το *συμπλήρωμα διπλώματος Europass* και το *συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass* δεν έχουν ενσωματωθεί αρκετά στο πλαίσιο Europass.

Ο μεγάλος βαθμός ικανοποίησης των χρηστών, η αυξανόμενη ζήτηση και οι ανεπάρκειες που διαπιστώθηκαν δημιουργούν, όλα μαζί, μια σταθερή βάση για τον εντοπισμό τρόπων καλύτερης αξιοποίησης των δυνατοτήτων της πρωτοβουλίας Europass. Στην αξιολόγηση διατυπώνονται συγκεκριμένες συστάσεις για την ενίσχυση της γενικής λογικής της πρωτοβουλίας, την καλύτερη κάλυψη της επαγγελματικής κινητικότητας, την αξιοποίηση του επιτυχημένου βιογραφικού σημειώματος Europass, την προώθηση της χρήσης, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών.

Με βάση τα πορίσματα της αξιολόγησης, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα και η επιτυχία του Europass, ιδιαίτερα του βιογραφικού σημειώματος Europass και των εργαλείων προσανατολισμού, συνδέονται με την αποτελεσματική χρήση της προσέγγισης που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα. Πράγματι, οι διαπιστωθείσες ανεπάρκειες αφορούν τα εργαλεία Europass τα οποία βασίζονται σε μικρότερο βαθμό στα μαθησιακά αποτελέσματα.

---

[1] http://europass.cedefop.europa.eu

Επομένως, για τη συνέχεια που θα δοθεί στην αξιολόγηση και τη βελτίωση της υποστήριξης που παρέχει το Europass για την κινητικότητα των πολιτών, η Επιτροπή προβλέπει να ενισχύσει αυτή τη διάσταση που συνδέεται στενά με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων[2]. Η Επιτροπή θα αναπτύξει το βιογραφικό σημείωμα Europass ώστε να καταστεί πιο περιεκτικό μέσο, υποστηριζόμενο από νέα εργαλεία αυτοαξιολόγησης για τις δεξιότητες που αποκτήθηκαν μέσω όλων των μορφών μάθησης. Αυτό θα γίνει με την υποστήριξη του Cedefop και των Εθνικών Κέντρων Europass και σε συνεργασία με τις υπηρεσίες προσανατολισμού και απασχόλησης και υπηρεσίες για τη νεολαία. Μέσω της συνεργασίας αυτής θα επιδιωχθεί η καλύτερη ικανοποίηση των αναγκών των νέων και των ατόμων με λίγα προσόντα. Επιπλέον, το κινητικότητα Europass θα εκδίδεται συστηματικά, έως το 2010, για όλους τους πολίτες οι οποίοι συμμετέχουν σε ενέργειες κινητικότητας στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης, όπως για παράδειγμα το Youthpass για το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση», και θα προωθηθεί περαιτέρω μέσω άλλων ενεργειών. Τέλος, σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει μεγαλύτερο συντονισμό της διαχείρισης του συμπληρώματος διπλώματος Europass και του συμπληρώματος πιστοποιητικού Europass και θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο τα έγγραφα αυτά μπορούν να αναπτυχθούν ώστε να ληφθούν καλύτερα υπόψη τα μαθησιακά αποτελέσματα των κατόχων τους. Όλα αυτά τα στοιχεία θα τεθούν επίσης υπόψη του φόρουμ υψηλού επιπέδου για την κινητικότητα, ώστε να λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά την εκπόνηση της τελικής του έκθεσης.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 15 της απόφασης 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004[3] (εφεξής «η απόφαση»), με την οποία θεσπίστηκε το Europass.

Συνοψίζει τα κύρια συμπεράσματα και συστάσεις της πρώτης εξωτερικής αξιολόγησης του Europass και παρουσιάζει τα συμπεράσματα της Επιτροπής για τις περαιτέρω ενέργειες. Η εξωτερική αξιολόγηση στα αγγλικά και η περίληψη στα γαλλικά ή τα γερμανικά βρίσκονται στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το Europass θεσπίστηκε με την προαναφερόμενη απόφαση ως ένα εναρμονισμένο σύνολο εγγράφων με σκοπό να βοηθήσει τους πολίτες να γνωστοποιήσουν καλύτερα τα επαγγελματικά προσόντα και τις ικανότητές τους σε ολόκληρη την Ευρώπη και, συνεπώς, να διευκολύνει την κινητικότητά τους. Το Europass περιλαμβάνει πέντε έγγραφα που καταρτίστηκαν πρόσφατα σε ευρωπαϊκό επίπεδο και καλύπτουν τα επαγγελματικά προσόντα και τις ικανότητες σε μια προοπτική διά βίου μάθησης. Δύο από τα έγγραφα Europass συμπληρώνονται από τους ίδιους τους πολίτες με τη βοήθεια ηλεκτρονικού εργαλείου που

---

[2] Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση, ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 1.

[3] Απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass), ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 6.

είναι διαθέσιμο στην πύλη Europass: πρόκειται για το *Europass CV* (βιογραφικό σημείωμα Europass), στο οποίο οι πολίτες αναφέρουν βιογραφικά στοιχεία σε μορφή που προβάλλει τις γνώσεις και τις ικανότητές τους· *το διαβατήριο γλωσσών Europass*, στο οποίο οι πολίτες αυτοαξιολογούν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, χρησιμοποιώντας ένα πλαίσιο αναφοράς που εκπόνησε το Συμβούλιο της Ευρώπης. Τα άλλα τρία έγγραφα χορηγούνται στους πολίτες όταν έχουν συμπληρώσει περιόδους ειδικών μαθησιακών εμπειριών: το *κινητικότητα Europass* περιγράφει τις δεξιότητες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο εμπειρίας κινητικότητας, ενώ το *συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass* περιγράφει τα επαγγελματικά προσόντα ως ικανότητες και το *συμπλήρωμα διπλώματος Europass* (που καταρτίστηκε από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Unesco) συνοδεύει διπλώματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τις επιδόσεις του κατόχου τους. Τόσο τα δύο έγγραφα που βασίζονται σε αυτοαξιολόγηση όσο και τα τρία που εκδίδονται από αρμόδιους οργανισμούς βασίζονται σε ορισμένο βαθμό στις ικανότητες και τα μαθησιακά αποτελέσματα. Το πλαίσιο Europass έχει περιθώρια ανάπτυξης, εφόσον η απόφαση καθορίζει τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται από οποιοδήποτε άλλο έγγραφο καθώς και την επίσημη διαδικασία ένταξης στο πλαίσιο. Οι συμμετέχουσες χώρες είναι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία.

Η πρωτοβουλία Europass εφαρμόζεται μέσω του δικτύου Εθνικών Κέντρων Europass (ΕΚΕ), το οποίο συντονίζεται από την Επιτροπή, και της πύλης Europass την οποία ανέπτυξε, οργάνωσε και διαχειρίζεται το Cedefop για λογαριασμό της Επιτροπής (http://europass.cedefop.europa.eu.int).

3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

3.1. Οι όροι της αξιολόγησης

Η εταιρεία Ecotec Research and Consulting Ltd κλήθηκε να πραγματοποιήσει την αξιολόγηση, σύμφωνα με τη σύμβαση-πλαίσιο που σύναψε με την Επιτροπή[4]. Η αξιολόγηση καλύπτει την περίοδο από τον Ιανουάριο του 2005 έως τον Αύγουστο/Σεπτέμβριο του 2007): δυόμισι χρόνια λειτουργίας της πύλης Europass και δύο ολόκληρα χρόνια εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο.

3.2. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία περιλαμβάνει ανάλυση της τεκμηρίωσης (εκθέσεις δραστηριότητας, στατιστικές πύλης Europass, εκθέσεις συνεδριάσεων, σημειώματα), έρευνα στους χρήστες της πύλης Europass (1.442 άτομα απάντησαν από 30 χώρες, βλ. σημείο 2.3.2.1 παρακάτω), στοχοθετημένες έρευνες (απαντήσεις από 93 άτομα) στο προσωπικό των ΕΚΕ, τους εκπροσώπους εθνικών αρχών, τους κοινωνικούς εταίρους, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους ειδικούς στο θέμα της διαδικασίας της Μπολόνια, και συνολικά 47 διεξοδικές συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν σε δείγμα πέντε χωρών. Η Επιτροπή, το Cedefop και το Συμβούλιο της Ευρώπης (στους οποίους ανήκει από κοινού το διαβατήριο γλωσσών Europass και το συμπλήρωμα διπλώματος) έδωσαν πληροφορίες.

---

[4] Ύστερα από δημόσιο διαγωνισμό, συνήφθη σύμβαση-πλαίσιο με την εταιρεία Ecotec Research and Consulting Ltd σχετικά με την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων στους τομείς της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού.

3.3. Τα πορίσματα της αξιολόγησης

Γενικά, σύμφωνα με την αξιολόγηση η πρωτοβουλία Europass είναι σημαντική και εξυπηρετεί τους πολίτες που μετακινούνται για σκοπούς διά βίου μάθησης ή στην αγορά εργασίας. Τα μέσα εφαρμογής της επιτυγχάνουν καλή σχέση κόστους - αποτελεσματικότητας και οι χρήστες τα εκτιμούν ιδιαίτερα. Ωστόσο, οι δυνατότητες της πρωτοβουλίας μπορούν να αξιοποιηθούν περισσότερο και για το σκοπό αυτό η αξιολόγηση περιλαμβάνει ορισμένες συστάσεις.

3.3.1. Καταλληλότητα, συνέπεια και συνεκτικότητα

Οι πολίτες χρειάζονται ένα μέσο το οποίο να διευκολύνει την κατανόηση των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων σε ολόκληρη την Ευρώπη και να ενισχύει την κινητικότητά τους. Τόσο οι χρήστες όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι το πλαίσιο Europass δίνει τη δυνατότητα στον καθένα να καθιστά γνωστές με πιο σαφή τρόπο τις δεξιότητες και τις ικανότητές του και μπορεί να βοηθήσει τους εργοδότες και το προσωπικό των φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να αξιολογούν καλύτερα τις αιτήσεις κατάρτισης ή απασχόλησης. Το Europass θεωρείται σήμερα ιδιαίτερα σημαντικό για την εκπαίδευση και τη διεθνή κινητικότητα, ωστόσο η σημασία του για την επαγγελματική κινητικότητα μπορεί να αυξηθεί, για παράδειγμα με τη βελτίωση των εργαλείων του.

Το Europass συμπληρώνει την προσέγγιση της εκπαίδευσης και των προσόντων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, και ιδίως το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ)· συμπληρώνει επίσης τα εργαλεία που ενισχύουν τη διαφάνεια για συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, όπως το «Youthpass», το οποίο αναπτύχθηκε για να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος «Νεολαία σε δράση»[5]. Οι κίνδυνοι επικάλυψης με αυτές τις πρωτοβουλίες είναι ελάχιστοι και αντιμετωπίζονται εύκολα μέσω συντονισμένης διαχείρισης. Είναι επίσης σαφές ότι η πρωτοβουλία αυτή συμπληρώνει τρέχοντα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, παρόλο που υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

3.3.2. Αποτελεσματικότητα

Τα κύρια μέσα εφαρμογής του Europass είναι τα Εθνικά Κέντρα Europass και η διαδικτυακή πύλη Europass. Τα ΕΚΕ λειτουργούν σε όλες τις χώρες από τα μέσα του 2005 (από τον Ιανουάριο του 2007 στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία). Έχουν έντονο το χαρακτήρα του δικτύου και το έργο τους θεωρείται ικανοποιητικό. Τα ΕΚΕ συνεργάζονται λιγότερο ή περισσότερο με άλλους οργανισμούς, ιδίως τα κέντρα Euroguidance. Οι εκθέσεις δραστηριότητας των ΕΚΕ, που είναι η κύρια πηγή πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του Europass, είναι γενικά αρκετά λεπτομερείς, αλλά μπορούν να βελτιωθούν εάν χρησιμοποιηθούν ειδικότεροι δείκτες.

Η διαδικτυακή πύλη Europass – την οποία σχεδίασε, ανέπτυξε και διαχειρίζεται το Cedefop – έχει αποδειχθεί πολύ επιτυχής, όπως φαίνεται από τις επισκέψεις, τη χρήση και την ικανοποίηση των χρηστών. Η πύλη είναι προσβάσιμη στο σύνολό της σε 26 γλώσσες και δέχθηκε περισσότερες από 8 εκατομμύρια επισκέψεις έως το Σεπτέμβριο του 2007, με μέσο ημερήσιο αριθμό επισκέψεων από 4.000 έως 12.000. Πολλοί χρήστες δεν χρησιμοποιούν μόνο την αναζήτηση στο δικτυακό τόπο αλλά δημιουργούν ηλεκτρονικό βιογραφικό

---

[5] Απόφαση αριθ. 1719/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση του προγράμματος Νεολαία εν δράσει για την περίοδο 2007-2013, ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 30.

σημείωμα και διαβατήριο γλωσσών (πάνω από 2 εκατομ.), μεταφορτώνουν πρότυπα, παραδείγματα ή κατευθυντήριες γραμμές (6,5 εκατομ.). Πάνω από το 90% των 1.442 ατόμων που απάντησαν στην έρευνα πιστεύουν ότι η πύλη Europass είναι πολύ σαφής (41%) ή αρκετά σαφής. Περίπου οι μισοί ήταν απασχολούμενοι και το 16% ήταν άνεργοι, ενώ το 25% ήταν σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα δύο τρίτα των χρηστών ήταν ηλικίας από 20 έως 35 ετών και το 25% ήταν μεγαλύτερης ηλικίας.

Η πύλη Europass συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της προβολής των εργαλείων που ενισχύουν τη διαφάνεια και υποστηρίζουν την κινητικότητα. Ειδικές δραστηριότητες δημοσιοποίησης συνέβαλαν επίσης σε αυτό, μεταξύ άλλων οι ευρωπαϊκές και εθνικές εναρκτήριες συνεδριάσεις το 2005 και οι συχνές εκδηλώσεις που διοργάνωσαν τα ΕΚΕ. Παρότι η προβολή είναι ήδη μια από τις σημαντικές δραστηριότητες των ΕΚΕ, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εντατικότερη διάδοση στους σπουδαστές και τους εργοδότες. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι τα πιο αποτελεσματικά μέσα προβολής του Europass είναι το Διαδίκτυο (43%), τα εκπαιδευτικά ιδρύματα (17%) και η διάδοση από στόμα σε στόμα (15%). Από τις συνεντεύξεις προκύπτει ότι το βιογραφικό σημείωμα, το συμπλήρωμα διπλώματος και το διαβατήριο γλωσσών είναι τα πιο γνωστά έγγραφα.

Η πρωτοβουλία Europass είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική χρήση των εργαλείων διαφάνειας για την υποστήριξη της κινητικότητας στην Ευρώπη. Εντούτοις, ο αντίκτυπος στη χρήση του συμπληρώματος πιστοποιητικού και του συμπληρώματος διπλώματος φαίνεται πιο περιορισμένος (παρόλο που τα στοιχεία για την πραγματική διάδοση και χρήση αυτών των εργαλείων είναι ακόμη ανεπαρκή).

Περισσότερα από 2 εκατομ. ηλεκτρονικά βιογραφικά σημειώματα Europass δημιουργήθηκαν από το Φεβρουάριο του 2005 έως το Σεπτέμβριο του 2007 με σαφή ανοδική τάση. Οι έρευνες που διενεργήθηκαν στους χρήστες επιβεβαίωσαν τη σημασία του βιογραφικού σημειώματος Europass: πάνω από το 90% των χρηστών θεωρούν το βιογραφικό σημείωμα πολύ χρήσιμο (68%) ή χρήσιμο. Περίπου το ίδιο ποσοστό χρηστών κρίνουν το ηλεκτρονικό εργαλείο και τα εργαλεία προσανατολισμού ιδιαίτερα χρήσιμα. Το βιογραφικό σημείωμα αξίζει οπωσδήποτε να αναπτυχθεί περαιτέρω, τόσο όσον αφορά το πρότυπο όσο και τα εργαλεία προσανατολισμού του, σε συνεργασία με τους εργοδότες και τους εμπειρογνώμονες προσανατολισμού. Το διαβατήριο γλωσσών Europass εκτιμήθηκε επίσης πολύ από τα δύο τρίτα σχεδόν των ατόμων που απάντησαν, παρόλο που λόγω του εξειδικευμένου χαρακτήρα του χρησιμοποιείται πολύ λιγότερο από το βιογραφικό σημείωμα (περίπου 70.000 έναντι 2 εκατομ.).

Σε σύγκριση με το προηγούμενο εργαλείο που αντικατέστησε (το Europass - κατάρτιση 2000-2004)[6], το έγγραφο κινητικότητα Europass το έχουν περισσότερα άτομα (38.000 πολίτες έλαβαν Europass – κινητικότητα το 2006, ενώ ο μέσος ετήσιος αριθμός των χορηγούμενων Europass – κατάρτιση ήταν 25.000). Ωστόσο, ο αριθμός αυτός είναι πολύ χαμηλότερος από τον αριθμό των μετακινούμενων σπουδαστών. Εάν συμμετείχαν στα ΕΚΕ περισσότεροι οργανισμοί έκδοσης του εγγράφου, ο αριθμός αυτός θα μπορούσε να αυξηθεί.

Μέχρι σήμερα, το συμπλήρωμα διπλώματος και το συμπλήρωμα πιστοποιητικού δεν ήταν προτεραιότητα για τα ΕΚΕ. Συγκεκριμένα, το συμπλήρωμα διπλώματος πρέπει να

---

6 Απόφαση 1999/51/ΕΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, για την προώθηση ευρωπαϊκών περιόδων εναλλασσόμενης κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας, ΕΕ L 17 της 22.1.1999, σ. 45.

ενσωματωθεί πολύ περισσότερο στο πλαίσιο Europass και κατά την ανάπτυξη των προτύπων του πρέπει να ληφθεί περισσότερο υπόψη η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Σύμφωνα με την έρευνα, το 40% των χρηστών που δοκίμασαν να αλλάξουν θέση ή τόπο εργασίας θεωρούν ότι το Europass ήταν χρήσιμο. Αυτό δείχνει ότι το Europass ενισχύει πράγματι την κινητικότητα. Ωστόσο, από την έρευνα προέκυψε ότι το Europass ήταν πολύ συχνότερα χρήσιμο για τα άτομα στην αγορά εργασίας και τους σπουδαστές (46%) παρά για τους ανέργους (36%). Πρέπει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι χρήστες του Europass είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: πάνω από το 60% είχαν δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη στοχοθετημένων βελτιώσεων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν μεν ότι το Europass είναι αποτελεσματικό, πιστεύουν όμως ότι η επίδρασή του μπορεί να διευρυνθεί εάν ενισχυθεί η συνεργασία με τους εργοδότες και τα γραφεία εύρεσης εργασίας. Η εντατικότερη συνεργασία με τις υπηρεσίες απασχόλησης και προσανατολισμού μπορεί να αυξήσει την επίδραση στους ανέργους και στα άτομα με λίγα προσόντα.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι η πύλη Europass χρησιμοποιείται και εκτιμάται επίσης από άτομα τα οποία δεν προβλέπουν κινητικότητα για τους ίδιους, πράγμα που σημαίνει ότι η πρωτοβουλία προσφέρει πολλές δυνατότητες ως γενικό εργαλείο πληροφόρησης και προσανατολισμού.

3.3.3. Αποτελεσματικότητα

Το Europass είναι μια πρωτοβουλία με χαμηλό κόστος που παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες με μεγάλο βαθμό αποτελεσματικότητας. Το συνολικό κόστος (από τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Cedefop) για την εξεταζόμενη περίοδο ανέρχεται σε περίπου 11,5 εκατομ. ευρώ για περισσότερα από 2 εκατομμύρια έγγραφα (βιογραφικό σημείωμα, διαβατήριο γλωσσών και κινητικότητα Europass, για τα οποία τα στοιχεία είναι ασφαλή). Επομένως, η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή του Europass επιτυγχάνει καλή σχέση κόστους - αποτελέσματος δεδομένου ότι το κόστος ανά έγγραφο είναι περίπου 5 ευρώ και ο βαθμός ικανοποίησης των χρηστών υψηλός.

4. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ

Οι κύριες συστάσεις της αξιολόγησης για την αύξηση της χρησιμότητας και της αποτελεσματικότητας του Europass συνοψίζονται ως εξής:

- Το Europass είναι ήδη ιδιαίτερα χρήσιμο για την κινητικότητα των σπουδαστών. Τώρα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ανάπτυξη της επαγγελματικής κινητικότητας και κυρίως της διεθνούς επαγγελματικής κινητικότητας (συστάσεις 1 και 21).

- Το βιογραφικό σημείωμα Europass εκτιμάται σε πολύ μεγάλο βαθμό και πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, μέσω της βελτίωσης του προτύπου του και της σύνταξης πιο συνοπτικής έκδοσης, σε συνεργασία με τους εργοδότες, τα γραφεία εύρεσης εργασίας και τα κέντρα προσανατολισμού (συστάσεις 7, 8 και 9).

- Η προώθηση σε εθνικό επίπεδο πρέπει να εντατικοποιηθεί, μέσω συνεργασίας με κέντρα προσανατολισμού και επιχειρήσεις (σύσταση 10).

- Στην πύλη πρέπει να παρέχονται περισσότερα παραδείγματα και οδηγίες για τη χρήση όλων των εγγράφων Europass (σύσταση 11).

- Το συμπλήρωμα διπλώματος Europass πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω ώστε να ληφθούν καλύτερα υπόψη τα μαθησιακά αποτελέσματα (σύσταση 13).

- Πρέπει να ενισχυθεί η συμπληρωματικότητα του Europass με τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (σύσταση 5).

- Πρέπει να εξασφαλιστεί συνεργασία με άλλα μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας (σύσταση 6).

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρώτη εξωτερική αξιολόγηση του Europass. Από τα αποτελέσματά της διαπιστώνεται ότι η εφαρμογή στα πρώτα έτη ήταν γενικά επιτυχής, με καλή σχέση κόστους - αποτελεσματικότητας και επικεντρωμένη στις ορθές προτεραιότητες. Οι συστάσεις της αξιολόγησης παρέχουν χρήσιμες υποδείξεις όσον αφορά τις μελλοντικές ενέργειες, βασίζονται στα θετικά στοιχεία της πρωτοβουλίας και επισημαίνουν τις ανεπάρκειές της.

5.1. Πλεονεκτήματα και αδυναμίες

Για να διευκολύνει την κινητικότητα των πολιτών, το Europass τους βοηθά στην περιγραφή των γνώσεων και των ικανοτήτων τους. Το Europass ήταν, συνεπώς, η πρώτη ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που μεταθέτει το επίκεντρο από την προσέγγιση που βασίζεται σε μαθησιακές εισροές, όπως η χρονική διάρκεια της μάθησης ή το επίπεδο εισόδου, προς μια βασισμένη στα **μαθησιακά αποτελέσματα** προσέγγιση.

Η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι πλέον το θεμέλιο του **ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ)** που εγκρίθηκε πρόσφατα. Τα μαθησιακά αποτελέσματα ενσωματώθηκαν στο **ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS)** και θα αποτελέσουν το βασικό στοιχείο του μελλοντικού **ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)**[7]. Οι πρωτοβουλίες αυτές δεν είναι μεμονωμένες: αποτελούν μαζί με το Europass αλληλοσυμπληρούμενα στοιχεία μιας συντονισμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής, τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας διευκολύνοντας τους πολίτες στην αξιοποίηση της μάθησης που έχουν αποκτήσει και στην ελεύθερη μετακίνηση στον ευρωπαϊκό χώρο διά βίου μάθησης και στην αγορά εργασίας. Αυτές οι πρωτοβουλίες που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα τροφοδοτούν και υποστηρίζουν επίσης τη διαδικασία εκσυγχρονισμού των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και επαγγελματικών προσόντων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Όπως αναφέρεται στην αξιολόγηση, το Europass λειτουργεί καλύτερα όταν είναι περισσότερο προσανατολισμένο στα μαθησιακά αποτελέσματα, ενώ οι ανεπάρκειες αφορούν πρωτίστως τα στοιχεία στα οποία η διάσταση αυτή είναι λιγότερο έντονη.

---

[7] Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) [COM(2008) 180 τελικό].

Η μετάθεση του επικέντρου προς τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αναγνώριση και την **επικύρωση της ανεπίσημης και της άτυπης μάθησης** που πραγματοποιείται εκτός των επίσημων ιδρυμάτων και συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ειδικά μέτρα για την ανάπτυξη του Europass μπορούν να βοηθήσουν περαιτέρω στην ενημέρωση των πολιτών για αυτά τα (συχνά αθέατα) μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο ανεπίσημης και άτυπης μορφής εκπαίδευσης, *για παράδειγμα* μέσω δραστηριοτήτων των νέων ή εθελοντικής εργασίας.

Η επιτυχία της **πύλης και του βιογραφικού σημειώματος Europass** βασίζεται σε ποικίλους παράγοντες: την ποιότητα του δικτυακού τόπου που αναπτύχθηκε από το Cedefop, τις προσπάθειες προώθησης από τα ΕΚΕ και το ότι τα μέσα αυτά ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών. Η επιτυχία αυτή πρέπει να αξιοποιηθεί και να ικανοποιηθούν καλύτερα οι αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών και οι ανάγκες των εργοδοτών. Από την έρευνα προκύπτει ότι το βιογραφικό σημείωμα εκτιμάται όχι μόνο για την υποστήριξη της κινητικότητας αλλά και ως μέσο για την καλύτερη προβολή των δεξιοτήτων με σκοπό την προσωπική εξέλιξη. Για να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες όλων των χρηστών, το βιογραφικό σημείωμα είναι αναγκαίο να καταστεί πιο πλήρες εργαλείο, υποστηριζόμενο από νέα εργαλεία για την αυτοαξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις όλων των πιθανών χρηστών, όπως τα άτομα με λίγα προσόντα, οι άνεργοι, οι εθελοντές και οι νέοι γενικά.

Το **κινητικότητα Europass** δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως ως εργαλείου για τη βελτίωση της ποιότητας και της προβολής της κινητικότητας. Η γεωμετρική αύξηση από το 2005 έως το 2006 δείχνει ότι οι προσπάθειες των ΕΚΕ αποδίδουν καρπούς, αλλά έως σήμερα πολλοί συμμετέχοντες σε εθνικές ή ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες κινητικότητας – π.χ. μέσω του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης – δεν λαμβάνουν κανένα έγγραφο που να πιστοποιεί την πείρα που απέκτησαν.

Παρόλο που το **συμπλήρωμα διπλώματος Europass** και το **συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass** αποτελούν σαφώς μέρος του πλαισίου Europass, καταρτίζονται και εκδίδονται από άλλα εθνικά ιδρύματα και όχι από τα ΕΚΕ. Τα πρώτα έτη εφαρμογής, οι περιορισμένοι πόροι που ήταν διαθέσιμοι για την πρωτοβουλία Europass συγκεντρώθηκαν στα στοιχεία των οποίων η διαχείριση γινόταν απευθείας από τα ΕΚΕ ή ήταν διαθέσιμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τώρα όμως πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη μεγαλύτερη ενσωμάτωση του συμπληρώματος διπλώματος και του συμπληρώματος πιστοποιητικού στο πλαίσιο Europass, πράγμα που σημαίνει μεγαλύτερο ευρωπαϊκό συντονισμό και ενεργό προώθησή τους ως εργαλείων Europass σε εθνικό επίπεδο. Η περαιτέρω ανάπτυξη των δύο εργαλείων πρέπει επίσης να εξεταστεί σύμφωνα με τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής και της πολιτικής των κρατών μελών. Για παράδειγμα, η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα εφαρμόζεται μόνο εν μέρει στο συμπλήρωμα πιστοποιητικού, το οποίο δεν είναι ατομικό έγγραφο, και στο συμπλήρωμα διπλώματος, το οποίο βασίζεται ακόμη σε μεγάλο βαθμό σε μαθησιακές εισροές της επίσημης εκπαίδευσης. Εάν στις δύο περιπτώσεις προβάλλονταν καλύτερα τα ατομικά μαθησιακά αποτελέσματα, τα έγγραφα θα ήταν πιο χρήσιμα για τους πολίτες.

5.2. Περαιτέρω ενέργειες

Η Επιτροπή, ύστερα από διαβούλευση με την επιτροπή του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης, το ευρωπαϊκό δίκτυο ΕΚΕ, τη συμβουλευτική επιτροπή για την επαγγελματική κατάρτιση και το φόρουμ υψηλού επιπέδου για την κινητικότητα, σκοπεύει να λάβει τα ακόλουθα μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους πόρους:

- προώθηση της συνεργασίας με τις υπηρεσίες προσανατολισμού και απασχόλησης και τις υπηρεσίες για τη νεολαία με σκοπό να καταστεί το Europass πιο χρήσιμο και πιο γνωστό **στα άτομα με λίγα προσόντα και στους ανέργους**, των οποίων ο αριθμός είναι ανεπαρκής μεταξύ των χρηστών της πύλης Europass και του βιογραφικού σημειώματος Europass (βλ. σημείο σχετικά με το βιογραφικό σημείωμα παρακάτω)·

- ανάπτυξη, με την υποστήριξη του Cedefop, πλήρους εργαλείου **βιογραφικού σημειώματος Europass και υπηρεσίας αυτοαξιολόγησης**, που θα περιλαμβάνει:

– πιο ευέλικτο **βιογραφικό σημείωμα Europass**, με επιλογές που απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες χρηστών, όπως οι νέοι χωρίς πείρα, τα άτομα με λίγα προσόντα, οι επαγγελματίες στο μέσο της σταδιοδρομίας τους ή ερευνητές, που χρησιμοποιούν επίσης τους υφιστάμενους πόρους που προορίζονται για το σκοπό αυτό. Θα συνταχθεί επίσης πιο συνοπτικό βιογραφικό σημείωμα. Θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη συμβατότητα με τις βάσεις δεδομένων βιογραφικών σημειωμάτων των εθνικών υπηρεσιών απασχόλησης και των γραφείων εύρεσης εργασίας, μετά την προγραμματισμένη συμβατότητα με την υπηρεσία βιογραφικών σημειωμάτων EURES (ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης), την ευρωπαϊκή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα·

– εργαλεία αυτοαξιολόγησης που δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες να προσδιορίσουν καλύτερα και να περιγράψουν λεπτομερέστερα τα μαθησιακά τους αποτελέσματα ως γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες. Ο στόχος είναι, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω ανάπτυξη του υφιστάμενου **διαβατηρίου γλωσσών Europass,** σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, και η επεξεργασία νέων εργαλείων αυτοαξιολόγησης τα οποία επικεντρώνονται στις προσωπικές δεξιότητες, κυρίως εκείνες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο **ανεπίσημης και άτυπης μορφής εκπαίδευσης,** καθώς και σε δεξιότητες **ΤΠΕ**·

– κατάλληλα προγράμματα διδασκαλίας, οδηγίες και παραδείγματα, που πρέπει να αναπτυχθούν σε συνεργασία με τα ΕΚΕ, το δίκτυο Euroguidance, τις υπηρεσίες νεολαίας και απασχόλησης και τους κοινωνικούς εταίρους·

- γενίκευση, έως το 2010, της χρήσης του **κινητικότητα Europass** στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης, ούτως ώστε να χορηγείται αυτό συστηματικά σε όλους τους πολίτες οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει ενέργειες κινητικότητας στο πλαίσιο των προγραμμάτων Erasmus, Comenius, Grundtvig ή Leonardo da Vinci, όπως το Youthpass του προγράμματος «Νεολαία σε δράση», και προώθηση της χρήσης του στο πρόγραμμα Marie Curie. Η ενέργεια αυτή θα αναληφθεί ύστερα από διαβούλευση με τα εθνικά γραφεία των προγραμμάτων και τα ΕΚΕ και απαιτεί την υποστήριξή τους·

- μέσω των ΕΚΕ και σε συνεργασία με τις υπηρεσίες προσανατολισμού, απασχόλησης και νεολαίας, περαιτέρω προώθηση της χρήσης του **κινητικότητα Europass** σε ενέργειες κινητικότητας σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της συστηματικής χρήσης στις ανταλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την κινητικότητα των μαθητευομένων καθώς και στο πλαίσιο δραστηριοτήτων για τη νεολαία και εθελοντικών δραστηριοτήτων·

- ενθάρρυνση της συντονισμένης διαχείρισης, προώθησης και ενσωμάτωσης στο πλαίσιο Europass του **συμπληρώματος διπλώματος Europass,** σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους συντελεστές σε ευρωπαϊκό επίπεδο (Συμβούλιο της Ευρώπης, Unesco-Cepes, γραμματεία για τη διαδικασία της Μπολόνια, δίκτυα ENIC-NARIC, πανεπιστημιακές ενώσεις και φοιτητικοί σύλλογοι) και σε εθνικό επίπεδο (ΕΚΕ, εθνικά

γραφεία προγραμμάτων, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εμπειρογνώμονες της διαδικασίας της Μπολόνια, κέντρα ENIC-NARIC, ενώσεις ενδιαφερόμενων μερών). Η δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης του συμπληρώματος διπλώματος Europass θα εξεταστεί, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους συντελεστές, προκειμένου να καταγραφούν καλύτερα τα μαθησιακά αποτελέσματα των κατόχων του·

- ενθάρρυνση της συντονισμένης διαχείρισης, προώθησης και ανάπτυξης του **συμπληρώματος πιστοποιητικού Europass** σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, σε συνεργασία με το Cedefop, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερομένους. Για το σκοπό αυτό θα ληφθούν υπόψη οι σχετικές εξελίξεις στο πλαίσιο της διαδικασίας της Κοπεγχάγης, για παράδειγμα σε σχέση με τα χαρακτηριστικά επαγγέλματος, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET), καθώς και την αλλαγή προς ένα σύστημα που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα·

- εξασφάλιση ότι, έως το 2012, τα πρότυπα όλων των σχετικών εγγράφων Europass θα περιλαμβάνουν αναφορά στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση.